

(37) به‌شی راو و سه‌رپرین

(1) راوکردن به تیر و ناوی خواهینان له کاتی ته‌قاندنی

1185. عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ (t) قَالَ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ (e) : ((إِذَا أُرْسِلْتَ كَلْبِكَ فَادْكُرْ اسْمَ اللَّهِ، فَإِنْ أَمْسَكَ عَلَيْكَ فَادْرِكْتَهُ حَيًّا فَادْبَحْهُ، وَإِنْ أَدْرَكَتَهُ قَدْ قَتَلَ وَلَمْ يَأْكُلْ مِنْهُ فَكُلْهُ، وَإِنْ وَجَدْتَ مَعَ كَلْبِكَ كَلْبًا غَيْرَهُ - وَقَدْ قَتَلَ - فَلَا تَأْكُلْ فَإِنَّكَ لَا تَدْرِي أَيُّهُمَا قَتَلَهُ، وَإِنْ رَمَيْتَ سَهْمَكَ فَادْكُرْ اسْمَ اللَّهِ، فَإِنْ غَابَ عَنْكَ يَوْمًا فَلَمْ تَجِدْ فِيهِ إِلَّا أَثَرَ سَهْمِكَ فَكُلْ إِنْ شِئْتَ، وَإِنْ وَجَدْتَهُ غَرِيقًا فِي الْمَاءِ فَلَا تَأْكُلْ)).
[البخاري/ الذبائح و الصيد/ 5167]

(عدي) كوری (حاتم) (t) ده‌لی: پیغه‌مبه‌ری خوا (e) پیی فه‌رموم:
(هر کات سه‌گه‌که‌تت⁽¹⁾ کرده نیچیره‌که ناوی خوا بهینه، جا نه‌گه‌ر نیچیری بو گرتی و به‌زیندوویی پیاگه‌یشتی سه‌ری بره، وه نه‌گه‌ر گه‌یشتیته سه‌ر نیچیره‌که کوژرا بوو وه‌لیی نه‌خواردبوو نه‌وا بیخو، جا نه‌گه‌ر له‌گه‌ل سه‌گه‌که‌تدا سه‌گیکی‌ترت بینی و (نیچیره‌که کوژرابوو) نه‌وا نه‌یخویت، چونکه تو نازانی که کامییان کوشتوویه‌تی، وه هر که تیره‌که‌تت ته‌قاند ناوی خوا به، جا نه‌گه‌ر بو روژیک نیچیره‌که‌ت لی‌وون بوو پاشان دوزیته‌وه‌هیچ هوکاریکی تری کوشتنت پییه‌وه نه‌بینینه‌وه جگه له‌تیره‌که‌ی خوٚت نه‌گه‌ر ویستت نه‌وا بیخوو نه‌گه‌ر دوزیته‌وه‌وه له‌ناو ناودا خنکابوو نه‌وا مه‌یخو)).

(2) راوکردن به که‌وان و سه‌گی فی‌رکراو و فی‌رنه‌کراو

1186. عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ الْخُسَنِيِّ (t) قَالَ: أَتَيْتَ رَسُولَ اللَّهِ (e) فَقُلْتَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّا بَارِضٌ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ نَأْكُلُ فِي آنِيَتِهِمْ. وَأَرْضٌ صَيْدٍ: أَصِيدُ بِقَوْسِي، وَأَصِيدُ بِكَلْبِي الْمَعْلَمِ، أَوْ بِكَلْبِي الَّذِي لَيْسَ بِمَعْلَمٍ، فَأَخْبِرْنِي مَا الَّذِي يَحِلُّ لَنَا مِنْ ذَلِكَ؟ قَالَ: ((أَمَّا مَا ذَكَرْتَ أَنْكُمْ بَارِضٌ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ تَأْكُلُونَ فِي آنِيَتِهِمْ: فَإِنْ وَجَدْتُمْ غَيْرَ آنِيَتِهِمْ فَلَا تَأْكُلُوا فِيهَا، وَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَاغْسِلُوهَا ثُمَّ كُلُوا فِيهَا. وَأَمَّا مَا ذَكَرْتَ أَنَّكَ بَارِضٌ صَيْدٍ: فَمَا أَصَبْتَ بِقَوْسِكَ فَادْكُرْ اسْمَ اللَّهِ ثُمَّ كُلْ، وَمَا أَصَبْتَ بِكَلْبِكَ الْمَعْلَمِ فَادْكُرْ اسْمَ اللَّهِ ثُمَّ كُلْ، وَمَا أَصَبْتَ بِكَلْبِكَ الَّذِي لَيْسَ بِمَعْلَمٍ فَادْرِكْتَهُ ذَكَاتَهُ فَكُلْ)). [البخاري/ الذبائح و الصيد/ 5161]

⁽¹⁾ سه‌گی فی‌ره‌راو

(أبو ثعلبة الخُشني) (t) ده‌لی: هاتمه خزمه‌تی پیغه‌مبه‌ری خوا (e) و
 عه‌رزم کرد: نه‌ی پیغه‌مبه‌ری خوا ئی‌مه له خاکی خه‌لکانیک داین که خاوه‌ن
 په‌راوی ناسمانین له قاپ و قاچاغیاندا شت ده‌خوین، له خاکیکی راوکردنداین:
 به‌که‌وانه‌که‌م راو ده‌که‌م و، به‌سه‌گه‌ فی‌ره‌ راوه‌که‌م راو ده‌که‌م، یان به‌و سه‌گه‌ی
 که‌ فی‌ره‌راو نیه، ناگادارم بکه‌ بزانه‌م چی له‌وانه بوئیمه‌ه‌ل‌له؟ فه‌رمووی:
 ده‌باره‌ی نه‌وه‌ی که‌ با‌ست کرد ئی‌وه له خاکی خه‌لکانیک خاوه‌ن په‌راوی
 ناسمانیدان و له قاپ و قاچاغیاندا ده‌خوین، نه‌گه‌ر قاپ و قاچاغی ترتان ده‌ست
 که‌وت نه‌وا له هی نه‌واندا مه‌خوین، جا نه‌گه‌ر هی ترتان ده‌ست نه‌که‌وت نه‌وا قاپ
 و قاچاغه‌که‌یان بشوین و پاشان تیایدا بخوین، ده‌باره‌ی نه‌وه‌ش که‌ وای له
 خاکیکی راودا: نه‌و نیچیره‌ی که‌ به‌که‌وانه‌که‌ت پی‌کات ناوی خوای له‌سه‌ر به‌ینه
 و پاشان بیخو، نه‌وه‌ش که‌ به‌سه‌گه‌ فی‌ره‌راوه‌که‌ت ده‌یگریت، ناوی خوای له‌سه‌ر
 به‌ینه و پاشان بیخو، نه‌و نیچیره‌ی که‌ به‌سه‌گه‌ فی‌ره‌راوه‌که‌ت ده‌یگریت
 نه‌گه‌ر فریای سه‌برینی ده‌که‌ویت نه‌وا بیخو)).

(3) راوکردن به‌ نه‌قیزه و ناوی خواهینان کاتی ناردنی سه‌گی فی‌ره‌راو

1187- عَنْ عَدِيِّ ابْنِ حَاتِمٍ (t) قَالَ: سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ (e) عَنِ الْمِعْرَاضِ؟
 فَقَالَ: ((إِذَا أَصَابَ بَحْدَهُ فَكُلْ، وَإِذَا أَصَابَ بَعْرَضِهِ فَقَتِّلْ فَإِنَّهُ وَقِيدٌ، فَلَا تَأْكُلْ)).
 وَسَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ (e) عَنِ الْكَلْبِ؟ فَقَالَ: ((إِذَا أُرْسِلَتْ كَلْبِكَ وَذَكَرْتَ اسْمَ اللَّهِ
 فَكُلْ، فَإِنْ أَكَلَ مِنْهُ فَلَا تَأْكُلْ، فَإِنَّهُ إِئْمَا أَمْسَكَ عَلَى نَفْسِهِ)). قُلْتُ: فَإِنْ وَجَدْتُ مَعَ
 كَلْبِي كَلْبًا آخَرَ، فَلَا أَدْرِي أَيُّهُمَا أَحَدُهُ؟ قَالَ: ((فَلَا تَأْكُلْ، فَإِئْمَا سَمَّيْتَ عَلَى كَلْبِكَ
 وَلَمْ تُسَمِّ عَلَى غَيْرِهِ)). [البخاري/ الذبائح والصيد/ 5158]

(عدي) کوری (حاتم) (t) ده‌لی: له‌باره‌ی راوکردن به‌ نه‌قیزه پرسیارم کرد
 له پیغه‌مبه‌ری خوا (e): نه‌ویش فه‌رمووی: ((نه‌گه‌ر به‌ سه‌ره‌ تیژه‌که‌ی نیچیری
 کوشت نه‌وا بیخو، به‌لام نه‌گه‌ر به‌ باری پانی پیاکی‌شا و کوشتی نه‌وه
 مرداره‌بووه و، نه‌یجویت)). له‌باره‌ی سه‌گه‌وه پرسیارم له پیغه‌مبه‌ری خوا (e)
 کرد: فه‌رمووی: ((نه‌گه‌ر سه‌گه‌که‌ت تی‌کرد و ناوی خوات هی‌نا نه‌وا نیچیره‌که
 بخو، نه‌گه‌ر لی‌ی خواردبی ئیتر مه‌یخو، چونکه‌ نه‌وه‌ ته‌نها بو‌خوی گرتووه)).
 وتم: نه‌گه‌ر له‌گه‌ل سه‌گه‌که‌ی خو‌مدا سه‌گیکی ترم بینی و نه‌مزانی

کامیان گرتوویه تی؟ فه رموی: ((نه یخویت، چونکه تو ناوی خوات له سه ر سه گه که ی خوت بردوه و ناوی خوات بو ته وی تر نه بردوه)).

(4) نه گهر نیچیره که ی لیون بوو پاشان دوزیه وه

1188. عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ (t) عَنِ النَّبِيِّ (e) فِي الَّذِي يُدْرِكُ صَيْدَهُ بَعْدَ ثَلَاثٍ: ((فَكُلْهُ مَا لَمْ يُنْتِنْ)).

(أبو ثعلبة) (t) له پیغه مبه ر (e) وه ده گپرته وه ده ربارهی نه وه که سه ی که دوا ی سی پوژ⁽¹⁾ نیچیره که ی ده دوزیه وه که فه رمویه تی: ((نه گهر بوگه نی نه کردبی نه وا بیخو)).

(5) دروسته سه گی راوو سه گی شوان رابگری

1189. عَنْ ابْنِ عُمَرَ (t) عَنِ النَّبِيِّ (e) قَالَ: (مَنْ اقْتَنَى كَلْبًا - إِلَّا كَلْبَ صَيْدٍ أَوْ مَاشِيَةٍ - نَقَصَ مِنْ أَجْرِهِ كُلَّ يَوْمٍ قِيرَاطَانَ).

(ابن عمر) (y) ده لی: پیغه مبه ر (e) فه رموی: ((نه وه که سه ی سه گی رابگری - جگه له سه گی راو و سه گی شوان - هه موو روژی له پاداشتی چاکه کانی دوو قیراط که م ده کات)).

1190. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((مَنْ اتَّخَذَ كَلْبًا - إِلَّا كَلْبَ مَاشِيَةٍ أَوْ صَيْدٍ أَوْ زَرْعٍ - انْتَقَصَ مِنْ أَجْرِهِ كُلَّ يَوْمٍ قِيرَاطًا)). قَالَ الزُّهْرِيُّ: فَذَكَرَ لِابْنِ عُمَرَ قَوْلَ أَبِي هُرَيْرَةَ، فَقَالَ: يَرْحَمُ اللَّهُ أَبَا هُرَيْرَةَ، كَانَ صَاحِبَ زَرْعٍ. [بخاري/ الذبائح والصيد/ 5163]

(أبو هريرة) (t) ده لی: پیغه مبه ری خوا (e) فه رموی: ((نه وه که سه ی سه گی رابگری - جگه له سه گی شوان و راوو کشتوکال - هه موو پوژی به راده ی یه ک قیراط له پاداشتی چاکه کانی که م ده کات)). (زه ری) ده لی: وته که ی (أبو هريره) باسکرا بو (ابن عمر) نه ویش وتی: خوا ره م به (أبو هريره) بکات، نه و خاوه نی کشتوکال بوو.

(6) سه گ کوشتن

1191. عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ (t) قَالَ: أَمَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ (e) بِقَتْلِ الْكِلَابِ، حَتَّىٰ إِنَّ الْمَرْأَةَ تَقْدُمُ مِنَ الْبَادِيَةِ بِكَلْبِهَا فَنَقْتُلُهُ، ثُمَّ نَهَى النَّبِيُّ (e) عَنِ قَتْلِهَا،

⁽¹⁾ به مهرجی که م ته رخه م نه بی له گه ران به دوایدا.

وَقَالَ: ((عَلَيْكُمْ بِالْأَسْوَدِ الْبَيْهِمِ ذِي النُّقْطَتَيْنِ، فَإِنَّهُ شَيْطَانٌ)). [بخاری/ المزارعة/ 2197]

(جابر) کوری (عبدالله) (y) ده‌لی: پیغه‌مبه‌ری خوا (e) فه‌رمانی پیگردین به کوشتنی سه‌گ، ته‌نانه‌ت که نافرته‌تیک له‌بیابانه‌وه به‌سه‌گه‌که‌یه‌وه بهاتایه سه‌گه‌که‌یمان ده‌کوشت، پاشان پیغه‌مبه‌ر (e) ریگری کرد له کوشتینان و فه‌رموی: ((سه‌گی ره‌شی توخ بکوژن که دوو خالی تیدایه، نه‌وه وه‌ک شه‌یتان وایه)).

(7) ریگری له پیچه‌ک ته‌قاندن (په‌له‌ بیتکه)

1192. عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ: أَنَّ قَرِيبًا لِعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَعْفَلٍ (t) خَذَفَ، قَالَ: فَنَهَاهُ وَقَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (e) نَهَى عَنِ الْخَذَفِ، وَقَالَ: ((إِنَّهَا لَا تَصِيدُ صَيْدًا، وَلَا تَنْكَأُ عَدُوًّا، وَلَكِنَّهَا تَكْسِرُ السِّنَّ وَتَفْقَأُ الْعَيْنَ)). قَالَ: فَعَادَ، فَقَالَ: أَحَدْتُكَ أَنْ رَسُولَ اللَّهِ (e) نَهَى عَنْهُ ثُمَّ تَخَذَفَ؟ لَا أَكَلِمَكَ أَبَدًا.

(سعید) کوری (جبیر) ده‌لی خزمیکی (عبدالله) کوری (مغفل) پیچه‌یکی ته‌قاند، (عبدالله) ریگری لیگردو وتی: ((نه‌وه نه‌نیچیر ده‌کوژیت نه‌دوژمن ده‌شکینیت، به‌لکو دان ده‌شکینیتو چاو کویر ده‌کات)) جاریکی تریش ته‌قاندیه‌وه، نه‌ویش وتی: پیته‌ده‌لم که پیغه‌مبه‌ری خوا (e) ریگری لیگردووه تویش هه‌ر ده‌یته‌قینی؟ ئیتر هه‌رگیز قسه‌ت له‌گه‌ل ناکه‌م.

(8) ریگری کردن له‌به‌نیشانه‌نانه‌وه‌ی گیانه‌به‌ران (بی‌زمانان)

1193. عَنْ هِشَامِ بْنِ زَيْدٍ بِنِ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: دَخَلْتُ مَعَ جَدِّي أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ (t) دَارَ الْحَكَمِ بْنِ أَيُّوبَ، فَإِذَا قَوْمٌ قَدْ نَصَبُوا دَجَاجَةً يَرْمُونَهَا، قَالَ: فَقَالَ أَنَسُ (t): نَهَى رَسُولُ اللَّهِ (e) أَنْ تُصَبَّرَ الْبَهَائِمُ. [بخاری/ الذبائح والصيد/ 5162]

(هشام) کوری (زید) کوری (انس) کوری (مالک) ده‌لی: له‌گه‌ل باپیره‌م (انس) کوری (مالک) دا (t) چوومه‌مالی (حکم) کوری (ایوب)، که‌سانیک مریشکیکیان (به‌زیندوویی) دانابوو به‌نیشانه و تیریان تی‌ده‌گرت، ده‌لی: (انس) (t) وتی: پیغه‌مبه‌ری خوا (e) ریگری کردوه که بی‌زمانان بنرینه‌وه به‌نیشانه.

1194. عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ قَالَ: مَرَّ ابْنُ عُمَرَ بِفَنِيَانٍ مِنْ قُرَيْشٍ قَدْ نَصَبُوا طَيْرًا وَهُمْ يَرْمُونَهُ، وَقَدْ جَعَلُوا لَصَاحِبِ الطَّيْرِ كُلِّ خَاطِنَةً مِنْ نَبْلِهِمْ، فَلَمَّا رَأَوْا ابْنَ عُمَرَ تَفَرَّقُوا، فَقَالَ ابْنُ عُمَرَ: مَنْ فَعَلَ هَذَا؟ لَعَنَ اللَّهُ مَنْ فَعَلَ هَذَا، إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (e) لَعَنَ مَنْ اتَّخَذَ شَيْئًا فِيهِ الرُّوحُ غَرَضًا.

(سعید) کوری (جیر) ده‌لی: (ابن عمر) تییه‌رپوو به‌لای کومه‌لی لاوی قوره‌یشدا که بالنده‌یه‌کیان به‌نیشانه نابویه‌وه و تیریان تییده‌گرت، نه‌و تیره‌ی که هه‌له‌ی بگردایه و (بالنده‌که‌ی نه‌پیکایه) ده‌یان به‌خشی به‌خاوه‌نی بالنده‌که، هر که ابن عمریان بینی بلاویه‌یان لیگرد، (ابن عمر) وتی: کی وای کرد؟ نه‌فرینی خوا له‌وکه‌سه‌ی که نه‌وه‌ی کرد، له راستیدا پیغه‌مبه‌ری خوا (ع) نه‌فرینی کردوه له که‌سی که گیانداریک بنیته‌وه به‌نیشانه.

(9) به چاکی سه‌رپرین و تییز کردنی تیغ

1195. عَنْ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ (t) قَالَ: ثَنَّتَانِ حَفَظْتُهُمَا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (ع)، قَالَ: ((إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ الْإِحْسَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، فَإِذَا قَتَلْتُمْ فَأَحْسِنُوا الْقِتْلَةَ، وَإِذَا ذَبَحْتُمْ فَأَحْسِنُوا الذَّبْحَ، وَلْيُحِدِّ أَحَدُكُمْ شَفْرَتَهُ، فَلْيُرِحْ ذَبِيحَتَهُ)).

(شَدَّادِ كُورِي (أَنَسِ) (t) ده‌لی: دوو شتم له پیغه‌مبه‌ری خواوه (ع) له‌بر کردوه، فه‌رمووی: ((خوا (U) به چاک نه‌نجامدانی فه‌رز کردوه له‌سه‌ر هه‌موو شتی، نه‌گه‌ر شتیکیان کوشت به جوانی بیکوژن، نه‌گه‌ر شتیکیان سه‌ربری به چاکی سه‌ری به‌رن، با هر یه‌ک له نیوه تیغه‌که‌ی تییزکات و، سه‌رپراوه‌که به‌وینیته‌وه)).

(10) سه‌رپرین به شتی که خوین فیشقه پی‌بکات نه‌ک به ددان و نینوک

1196. عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ (t)، قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّا لَأَقُو الْعَدُوَّ غَدًا، وَلَيْسَتْ مَعَنَا مُدَى؟ قَالَ (ع): ((أَعْجِلْ - أَوْ: أُرْنِي - مَا أَنْهَرَ الدَّمَ وَذَكَرَ اسْمُ اللَّهِ فَكُلْ، لَيْسَ السِّنُّ وَالظُّفْرُ، وَسَأُحَدِّثُكَ: أَمَّا السِّنُّ فَعِظْمٌ، وَأَمَّا الظُّفْرُ فَمُدَى الْحَبَشَةِ)). قَالَ: وَأَصْبَبْنَا نَهْبَ إِبِلٍ وَغَنَمٍ، فَنَدَّ مِنْهَا بَعِيرٌ، فَرَمَاهُ رَجُلٌ بِسَهْمٍ فَحَبَسَهُ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ع): ((إِنَّ لِهَذِهِ الْإِبِلِ أَوَائِدَ كَأَوَائِدِ الْوَحْشِ، فَإِذَا غَلَبَكُمْ مِنْهَا شَيْءٌ فَاصْنَعُوا بِهِ هَكَذَا)). [البخاري/ الذبائح والصيد/ 5190]

(رافع) کوری (خدیج) (t) ده‌لی: وتم: نه‌ی پیغه‌مبه‌ری خوا (ع)، سبه‌ینی نیمه به دوژمن ده‌گه‌ین و چه‌قومان پی‌نیه؟ پیغه‌مبه‌ر (ع) فه‌رمووی: ((په‌له بکه -یان ده‌ستت سوکه- هرچی خوین فیشقه پی‌بکات و ناوی خوایشی له‌سه‌ریرایی بیخو، نه‌ک به ددان نینوک، با پیئت بلیم: که ددان و نیسقانه و نینوکیش چه‌قوی حه‌به‌شیه‌کانه)). ده‌لی: له حوشترو مه‌ر ده‌ستکه‌وتی جه‌نگمان ده‌ست که‌وت، حوشتریکیان یاخی بوو، پیاویک تیریکی تیته‌قاند و پای گرت، پیغه‌مبه‌ری خوا (ع) فه‌رمووی: ((نه‌م حوشترا نه‌ه‌یانه یاخی ده‌بی هه‌روه‌ک یاخی بوونی کیوییه‌کان، نه‌گه‌ر یه‌کیکیان لیتان یاخی بوو نیوه‌ش ناوای له‌گه‌لدا بکه‌ن)).